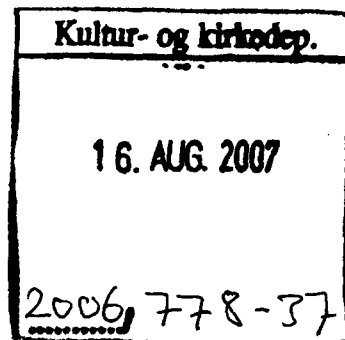

RIKSADVOKATEN

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

REF.
2006/00778 UHS

VAR REF.
Ra 07-378 HPJ/mw
583.1

DATE
15.08.07

**HØRING – FORSLAG TIL LOV OM ENDRINGER I LOV 24. FEBRUAR 1995 NR. 11 OM
LOTTERIER M.V.**

Det vises til departementets høringsbrev av 19. juni d.å. med høringsfrist 15. august.
Riksadvokaten har merket seg at Økokrim og Politidirektoratet er egne høringsinstanser.

Riksadvokaten har ikke merknader til at Lotteri- og stiftelsestilsynet skal være
"vedkommende myndighet" etter samarbeidsforordningen ved håndheving av forbudene mot
pyramidespill og pyramidelignende omsetningssystemer. Det synes naturlig å legge denne
oppgaven til Tilsynet.

Etter riksadvokatens oppfatning bør granskingshjemmelen som foreslås inntatt i lotteriloven
§ 12 tredje ledd bokstav c, gis en noe snevrere utforming enn i høringsutkastet. Slik den der
er formulert, inneholder den ingen nærmere vilkår eller begrensninger. Det avgjørende etter
ordlyden er alene hva kontrollmyndigheten "finner nødvendig". Begrensningen ligger i
alminnelige forvaltningsmessige prinsipper om saklighet og i forordningsteksten der det i
innledningen til artikkel 4 nr.6 fastsettes at myndigheten skal utøves "bare når det er rimelig
grunn til mistanke om overtredelse". Selv om forordningsteksten er inkorporert og gjelder
som norsk lov, mener riksadvokaten at både rettssikkerhetshensyn og klarhetshensyn tilsier
at mistankekravet bør fremgå direkte av den enkelte granskingshjemmel. En fremholder
dette selv om spørsmålet også ble reist i Ot.prp. nr. 102 (2005-2006) pkt. 3.5 og
departementet der konkluderte slik:

"-Departementet vil vise til at kravet om «rimelig grunn til mistanke» vil gjelde som
grunnpremiss i og med at forordningsteksten vil gjelde som norsk lov. I tillegg vil
det som nevnt gjelde i kraft av alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.
Departementet ser derfor ikke grunn til å presisere dette i alle de forskjellige
regelverkene som er omfattet av forordningen."

Riksadvokaten tillater seg likefullt å be departementet revurdere det standpunkt som ble tatt i proposisjonen. Behovet for å gjenta mistankekravet i lotteriloven forsterkes av at forordningen er inkorporert gjennom en henvisning i en annen lov (markedsføringsloven § 9h.) Både inkorporeringen og forordningsteksten er derfor ikke umiddelbart tilgjengelig for anvendere av lotteriloven.

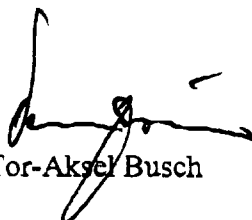
Til overveielse antydes følgende formulering av lovhjemmelen. Denne bør i tilfelle inntas som nytt fjerde ledd i lotteriloven § 12:

”Når det er rimelig grunn til mistanke om overtredelse av § 16, har kontrollmyndigheten adgang til å gjennomføre slik granskning og besiktigelse som den finner nødvendig.”

Mistankekravet er her formulert likt som i forordningen, og for øvrig er teksten i samsvar med departementets forslag i høringsutkastet. Dette er igjen identisk med granskingshjemlene som ble tatt inn i alkoholloven § 9-3 og tobakksskadeloven § 8 ved endringslov 16. februar 2007 nr. 6. Det kan reises spørsmål om hvor terskelen for å iverksette granskning nærmere skal ligge. Riksadvokaten antar at vurderingen må bli omtrent den samme som ved spørsmålet om å iverksette etterforskning, jf. straffeprosessloven § 224 første ledd og den nærmere omtale av vilkåret ”rimelig grunn” i Ot.prp. nr. 60 (2004-2005) pkt. 4.5.3 side 43-44.

Riksadvokaten har ikke merknader til forslaget om at det av klarhetshensyn gis uttrykkelig lovhjemmel for å kreve opphørstilsagn, jf. utkastet til nytt fjerde ledd i § 16.

I høringsbrevet ber departementet om høringsinstansens syn på om lovendringene bør gjøres generelle (dvs. om de bør gjelde for alle saker om overtredelse av lotteriloven § 16 eller om de på samme måte som samarbeidsforordningen bør begrenses til grenseoverskridende brudd). Etter riksadvokatens syn må svaret her bero på hvilket behov Lotteri- og stiftelsestilsynet har for å kunne foreta stedlig kontroll ved overtredelser av § 16 som ikke har virkninger for forbrukerne i andre EØS-stater. Riksadvokaten er tilbøyelig til å anta at det neppe er vesentlig forskjell på behovet i de to grupper av saker, men har ikke grunnlag for å ta endelig stilling til dette.

Tor-Aksel Busch

Hans-Petter Jahre
spesialrådgiver

Gjenpart: 1. Økokrim
2. Politidirektoratet